

Uddannelsesprogram

Introduktionsstilling i

Arbejdsmedicin afdeling Bispebjerg Hospital

2014 målbeskrivelsen

Indledning

Dette dokument beskriver introduktionsuddannelsen i Arbejdsmedicin på Bispebjerg Hospital. Dokumentet er tænkt som et arbejdsredskab for uddannelsessøgende og uddannelsesgivere. Dokumentet findes på DASAM's hjemmeside www.dasam.dk.

Beskrivelse af det arbejdsmedicinske speciale

Specialet arbejdsmedicin er orienteret mod sygdommes årsager og forebyggelse. Hovedvægten ligger på det arbejdsmedicinske område, men omfatter tillige klinisk miljømedicin (boliger, institutioner samt ydre miljø). I specialet beskæftiger man sig med vurdering af sammenhænge mellem udefra kommende miljøpåvirkninger og sundhedstilstanden hos individer og grupper i befolkningen. Det primære i specialet er eksponerings- og årsagsvurderingen, som gennemføres ved integreret anvendelse af lægefaglig, toksikologisk, teknisk hygiejnisk, epidemiologisk og samfundsvidenskabelig viden. Specialet indeholder således både en klinisk komponent med vægt på eksponerings- og årsagsvurdering og en samfundsmedicinsk forebyggelsesorienteret komponent. Et væsentligt udgangspunkt for de forebyggende aktiviteter findes i den epidemiologiske forskning, som er højt prioriteret i specialet. Herved medvirker speciallægen til at skabe et sikkert og sundt arbejdsmiljø. Arbejdsmedicinernes arbejdsområder er klinisk patientudredning, forskning og udvikling, samt undervisning og anden formidling.

Om introduktionsuddannelsen

Formålet med introduktionsuddannelsen i arbejdsmedicin er at gøre den uddannelsessøgende så fortrolig med arbejdet i arbejdsmedicin, specialets virkeområde, værdier og holdninger, at der ved afslutningen af uddannelsen kan tages beslutning om, hvorvidt en speciallægeuddannelse i arbejdsmedicin er det rigtige valg.

Introduktionsstillingen er af 1 års varighed. I introduktionsstillingen i arbejdsmedicin lægges vægt på den kliniske del af uddannelsen. Introduktionsuddannelsen skal gennem patientundersøgelser sætte den uddannelsessøgende i stand til at arbejde selvstændigt, at samarbejde med personale på afdelingen og med eksterne samarbejdspartnere. Den uddannelsessøgende skal lære de hyppigste arbejdsbetingede sygdomme at kende samt kunne foretage en eksponeringsvurdering via en grundig anamneseoptagelse.

Den uddannelsessøgende skal desuden i løbet af introduktionsuddannelsen deltage i arbejdspladsbesøg samt deltage i risikokommunikation. Den uddannelsessøgende skal tillige kunne give en vurdering af prognosen for forbliven i arbejde.

Såfremt 6 mdr. af uddannelsen foregår andet sted, end arbejdsmedicinsk klinik, skal der udformes et uddannelsesprogram for dette. Et sådant program skal godkendes i det regionale videreuddannelsesråd.

Præsentation af ansættelsesstedet

Arbejds- og Miljømedicinsk afdeling har udvidet henvisningsret, dvs. klinikkerne modtager henvisninger fra læger, fagforeninger, arbejdsmiljøorganisationer samt erklæringsanmodninger fra Arbejdsmarkedets Erhvervssikring.

Afdelingen aktiviteter og organisering findes uddybende beskrevet på hjemmesiderne arbejdsmedicinsk.dk

Ved afdelingen foretages kliniske arbejdsmedicinske undersøgelser bestående af en diagnostisk udredning, eksponerings- og årsagsvurdering og en vurdering af prognose/arbejdsfastholdelse og forebyggelsesmuligheder. Den diagnostiske udredning foregår i samarbejde med andre kliniske specialer. Afdelingen formidler viden om arbejds- og miljømedicinske forhold til en bred vifte af personer og grupper, bl.a. kolleger, andre faggrupper, virksomheder, fagforeninger og politikere. Det er en del af det daglige arbejde og ses som et vigtigt redskab til forebyggelse. Afdelingen varetager også klinisk toksikologi (Giftlinjen) i samarbejde med klinisk farmakologisk og anæstesiologisk afdeling (højt specialiseret funktion). Herudover varetager vi højt specialiserede funktioner i forbindelse med udredning af asbest og allergi i eksponeringskammer. Deltagelse i vagtarbejdet påbegyndes almindeligvis efter et ½ års ansættelse, det tilstræbes, at man får en vis oplæring forinden.

Forskning er en integreret del af det daglige arbejde, og afdelingen har tilknyttet en stor forskningsenhed, ledet af klinisk professor Susanne Wulff Svendsen.

Introduktion til afdelingen

Inden tiltrædelsen får den uddannelsessøgende tilsendt et introduktionsprogram som varer ca. 14 dage. I denne periode indgår, foruden sygehusets generelle introduktion, evt. SP introduktion, en generel indføring i afdelingens daglige drift, herunder sekretariatsfunktioner, bibliotek, de arbejdsmedicinske instrukser (ARMONI, kort klinisk instruks) og samtale med afdelingens øvrige personale. Herudover lægges der vægt på mesterlære, med overværelse af journaloptagelse ved speciallæge og gennemførelse af journaloptagelse med speciallæge tilstede.

Arbejdsfunktioner

Uddannelseslægen har sine egne patienter, som ved behov før eller efter konsultationen kan drøftes med den kliniske vejleder. Uddannelseslægen skal se patienter indenfor alle patientkategorier og skal herunder kunne foretage en eksponeringsvurdering med udgangspunkt i en grundig anamneseoptagelse. Uddannelseslægen skal tillige kunne give en vurdering af årsagssammenhæng og prognosen for forbliven i arbejde for den enkelte patient og informere om muligheder for at forbedre/bevare chancerne for at blive i et passende arbejde trods sygdom. Patienter med psykiske problemstillinger, akutte patienter, risikovurdering af gravide og patienter som henvises til erhvervsevnevurdering og arbejdsfastholdelse ses først efter 2 måneder.

Uddannelseslægen skal i løbet af året deltage i 5 virksomhedsbesøg sammen med Arbejdstilsynet som planlægges af UAO. Herudover skal der planlægges og gennemføres arbejdspladsbesøg i relation til egne patienter. I forbindelse med besøget udfærdiges et virksomhedsnotat. Uddannelseslægen skal stå for risikokommunikation (under supervision af speciallæge) til virksomheder, fagforeninger samt andre interessenter ved at lave tilbagemeldinger efter virksomhedsbesøg, i patientsager samt mundtlige eller skriftlige oplæg til interessenter. Gruppeundersøgelser.

Efter 3 måneder besvarer uddannelseslægen telefonforespørgsler fra patienter, praktiserende læger, arbejdsmiljøprofessionelle og borgere via klinikens hotline telefon, som er åben dagligt fra 8-15. Ved ansættelsens start tilrettelægges en individuel uddannelsesplan tilpasset uddannelseslægens erfarings- og kompetenceniveau. Alle får tilsendt afdelingens Quick guide.

Konferencer

Uddannelseslægen fremlægger sine patienter på afdelingens kliniske morgenkonferencer, der foregår mandag, tirsdag og torsdag fra klokken 8.15-8.55. Om mandagen gennemgås desuden ugens relevante møder. Konferencerne foregår med deltagelse af afdelingens psykologer. Herudover er der én månedlig fælles konference med lungemed.,rtg.,derm.,allergilæger på røntgenafdelingen, én månedlig konference med psykiater og én socialmedicinsk konference. Det forventes at uddannelseslægen selv fungerer som fremlægger af sine journaler. Man skal deltage, hvis man har en patient sat på konferencen ellers skal man minimum have deltaget i 5 konferencer. Formålet med alle konferencer er at træne kliniske og akademiske kompetencer i forhold til udredning og rådgivning af patienterne. Se i øvrigt P:\AMED\14 Speciallægeuddannelse\Fælleskonferencer

Formaliseret undervisning og formidling

Uddannelseslægerne varetager undervisning af Fysioterapeutstuderende og Jordemoderstuderende. Undervisningen går på tur, således at man altid er med en erfaren læge først inden man selv underviser. Herudover varetages kommunikation i form af foredrag/oplæg i forbindelse med kommunikation (under supervision af speciallæge) til virksomheder, fagforeninger samt andre interessenter.

Uddannelseskonferencerne ligger hver anden tirsdag fra klokken 12.30-13.15. Deltagelse er obligatorisk for alle yngre læger og speciallægen, som er sparringspartner. UAO deltager også. Øvrige speciallæger deltager, hvis de har tid.

På konferencerne fremlægger en uddannelseslæge et nærmere specificeret emne med sparring fra speciallæge. En yngre læge er ansvarlig for den overordnede planlægning. Den ansvarlige yngre læge sørger for at lave et årshjul med undervisning, hvor der sættes en yngre læge som ansvarlig med sparring fra en speciallæge.

Der må således ikke sættes patienter til i det pågældende tidsrum. Den ansvarlige yngre læge sørger for, at alle læger på afdelingen indkaldes.

Hver anden fredag fra klokken 9-10 er der faglige fredagsmøder. Deltagelse er obligatorisk. Der må ikke sættes patienter til i det pågældende tidsrum. Programmet lægges af yngre læge i samråd med den ansvarlige overlæge. P:\AMED\14 Speciallægeuddannelse\Opgavebeskrivelser

Funktionsgivende tillæg for Yngre læger.

Følgende funktioner er tillægsgivende for yngre læger og dermed at betragte som ansvarsområder. 1) Funktionen som UKYL, 2) Audit-funktionen, 3) Uddannelseskonferencer 4) Indgåelse i giftvagten 5) Planlægning af faglig fredag

Alle funktioner varetages i samarbejde med den ansvarlige overlæge/ afdelingslæge, men orientering, fremdrift og planlægning påhviler den yngre læge.

UKYL funktionen og Audit udpeges af hhv. UAO og den ansvarlige overlæge, de øvrige funktioner fordeles blandt de yngre læger på et yngrelæge møde. Det er UKYLs opgave at videreformidle, hvem der har fået hvilke poster til UAO, således at de kan få tillæg. UAO orienterer de ansvarlige overlæger/afdelingslæger om funktionsfordelingen.

Kurser og kongresser

Ud over de obligatoriske kurser, tilstræbes at uddannelseslægen som minimum deltager i Det Arbejdsmedicinske Årsmøde (2 dage) som betales af klinikken. Herudover relevante kurser og konferencer efter nærmere aftale. Der henvises til P:\AMED\14 speciallægeuddannelse\Kursusliste

Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering, se også nedenfor.

Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og kompetencevurderingsstrategier. (www.dasam.dk eller www.logbog.net)

Vurdering af om den uddannelsessøgende har opnået de angivne kompetencer foregår ved anvendelse af struktureret observation og struktureret gennemgang af og kompetencekort i logbog.

Formålet med kompetencevurderingen er at sikre en systematisk og effektiv indlæring og sikring af, at minimumskravene i målbeskrivelsen opnås. Desuden vil den løbende kompetencevurdering udvikle den uddannelsessøgendes evne og holdning til at vurdere kvaliteten af sit eget arbejde og tage initiativ til forbedringer, hvor dette er påkrævet.

Uddannelsens gennemførelse

Målbeskrivelsen beskriver, hvilke kompetencer den uddannelsessøgende læge skal opnå og hvilke læringsstrategier der kan benyttes. Afdelingen er ansvarlig for uddannelsens tilrettelæggelse og vurderer bl.a. om de anførte kompetencer er opnået ved periodens afslutning. Til introduktionsstillingen tilknyttes en klinisk vejleder (A vejleder) og B vejleder som overtager A vejleders funktion hvis denne ikke er tilstede. Vejlederfunktionen kan varetages af enten speciallæge i arbejdsmedicin eller læge i sidste år af hoveduddannelsen, som sammen med den uddannelsessøgende er ansvarlig for gennemførelse af uddannelsesprogrammet. Det er den uddannelsessøgende der er ansvarlig for at uddannelsesplanen udarbejdes.

Uddannelsesforløbet planlægges og evalueres ved planlægnings- og evalueringssamtaler:

1. Introduktionssamtale afholdes inden for de første 2 ugers ansættelse. Herunder udfærdigelse af personligt uddannelsesplan. Afdelingens skabelon skal anvendes og udleveres af vejleder.

2. Justerings samtale(r) afholdes i uddannelsesforløbet. Herunder revidering/tilpasning af personligt uddannelsesplan.
3. Afslutningssamtale og evaluering afholdes kort før afslutning af uddannelsesforløbet.

Vejleder er forpligtet til at gennemføre de aftalte evalueringer og udfærdige den krævede dokumentation. Det er vejlederens opgave at sikre at den uddannelsessøgende får den nødvendige supervision, som kan uddelegeres blandt de øvrige speciallæger afhængig af afdelingens arbejdsgang.

Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Den uddannelsessøgende læge foretager, efter hvert ophold, evaluering af afdelingen på www.evaluer.dk. Derudover kan der på Sundhedsstyrelsens hjemmeside findes inspektorrapporter for besøg på de arbejdsmedicinske klinikker, samt afdelinger der tilbyder ophold med anden klinisk uddannelse www.sst.dk

Kompetence	kompetencevurdering	Tidspunkt (senest)
<u>Medicinsk ekspert/lægefaglig</u>		
På basalt niveau kunne foretage en eksponeringsvurdering i det kliniske arbejde.	Struktureret observation af to patientkonsultationer vedrørende væsentligt forskellige arbejdsmedicinske lidelser og efterfølgende vurdering af journalen	3. kvartal
Under supervision udrede de mest almindeligt forekommende arbejdsmedicinske lidelser (bilag 1).		3. kvartal
Selvstændigt formulere en konklusion og afslutte et patientforløb	Patientforløbsbeskrivelse	4. kvartal
Under supervision kunne gennemføre og afrapportere arbejdspladsbesøg	Opgave udførsel sammen med speciallæge eller AT	3. kvartal
Under supervision kunne foretage vejledning af gravide	Gennemgang af patientforløb	2. kvartal
<u>Kommunikator</u>		
Etablere kontakt og kommunikere i en form præget af tillid, empati og situationsforståelse	Struktureret observation under udførsel af opgaven	2. kvartal – kompetencekort 1 4. kvartal – kompetencekort 2
Foretage forventningsafstemning med patienten	Struktureret observation under udførsel af opgaven	2. kvartal
Sikre at patienten har forstået konklusion og accepteret planen, samt dokumentere dette i journalen	Struktureret observation under udførsel af opgaven	2. kvartal
<u>Samarbejder</u>		
Samarbejde med patienten, medlemmer af tværfaglige team, og eksterne samarbejdspartnere med	Struktureret observation under udførsel af opgaven	3. kvartal

henblik på diagnostisk udredning og kortlægning af eksponeringsforhold		
<u>Professionel</u>	Denne vurdering foretages ved vejledersamtaler undervejs i ansættelsen	Kontinuerligt
Sikre at der foreligger relevant samtykke eller lovhjemmel ved enhver indhentning eller videregivelse af helbredsoplysninger	Struktureret observation under udførelse af opgaven	1. kvartal
<u>Leder/administrator/organisator</u>		
Kunne anmelde arbejdsskader og rådgive skadelidte i forhold til anmeldelse til Arbejdstilsynet og Arbejdsskadestyrelsen	Gennemgang af patientforløb	1. kvartal
<u>Sundhedsfremmer</u> Efter vejledning kunne rådgive patienter om risikofaktorer i arbejde, miljø og livsstil og samspillet mellem disse og under supervision angive muligheder for at mindske risici	Struktureret observation under udførelse af opgaven	3. kvartal
<u>Akademiker/forsker/underviser</u> Deltage i afdelingens faglige aktiviteter med f.eks. ved fremlæggelse af artikel eller intern undervisning af kolleger.	Struktureret observation under udførelse af opgaven	3. kvartal